

Pasientens helsetjeneste under lupen

Et engasjert landsstyre møtte helseminister Bent Høie til debatt om «Pasientens helsetjeneste – realitet eller retorikk?»

Hege Gjessing og Bent Høie i samtale under den helsepolitiske debatten. Foto: Thomas Barstad Eckhoff

Helseministeren har satt seg som mål å skape «Pasientens helsetjeneste». Legeforeningen støtter ham i dette viktige arbeidet, men undres over om denne perioden preges mer av retorikk enn reelle forbedringer.

Utålmodig

– Vi etterlyser konkrete tiltak som tar tak i grunnleggende utfordringer i helsetjenesten. Vi begynner å bli utålmodige, sa president Hege Gjessing i sitt åpningsinnlegg i debatten. Hun roste Høie for pakkeforløp for kreft og flere psykologer i kommunene. Samtidig pekte hun på en rekke svakheter, «retorikk», og kom med konkrete tiltak til løsninger.

Fritt behandlingsvalg møtte sterk motstand fra alle profesjoner. Legeforeningen var spesielt skeptiske til at rus- og psykiatri testes ut først siden fagmiljøene betegner områdene som uegnet for dette. Hverken akuttforskriften eller primærhelsemeldingen inneholder løsninger på de faglige utfordringene ved landets legevakter. Fastlegeordningen får toppkarakter i alle meningsmålinger i befolkningen, men Norges aller første melding for primærhelsetjenesten har ingen plan for hvordan ordningen skal bli enda

bedre. Folkehelsemeldingen likestiller psykiatri med somatisk helse, men adresserer ikke i tilstrekkelig grad fedmeepidemien.

Uten forpliktelser

– Helseministerens løsning på IKT-floken er å opprette et eget direktorat, men vil det hjelpe de 9 av 10 legene som opplever forsin-

«Vi begynner å bli utålmodige»

kelse i forbindelse med utredning og behandling fordi datateknologien ikke fungerer, spurte Gjessing.

Utover dette preges stortingsmeldinger, planer, utredninger og utvalg av begreper og formuleringer som «vil vurdere» eller «skal legge til rette for».

– Det er ord og uttrykk som ikke forplikter til faktisk handling, sa Gjessing videre.

Mer brukermedvirkning

I sitt innlegg viste helseminister Høie til at Legeforeningen er en viktig samarbeidspartner i utviklingen av pasientens helsetjeneste.

– Det er riktig at det har skjedd et taktiskifte. Jeg har bevisst involvert pasient- og brukerorganisasjonene mer samtidig som jeg lytter til profesjonene. Jeg mener at større grad av brukermedvirkning nettopp er eksempelet på at vi realiserer pasientenes helsetjeneste. Noen skulle kanskje ønske at det bare var retorikk, sa helseministeren, som også understreket at bedre IKT er en forutsetning for å lykkes med pasientens helsetjeneste.

I krevende debatter om fremtidens sykehusstruktur og utvikling av primærhelsetjenesten vektla helseministeren betydningen av åpne, demokratiske debatter.

– Alle valg har både positive og negative sider, men det er avgjørende at vi har en åpen diskusjon om valgene.

Mange temaer til debatt

Mange i landsstyret stilte spørsmål til helseministeren fra salen. Temaene kretset rundt alle fasetter av pasientens helsetjeneste, fra

Bent Høie vil ha en helsetjeneste med mer brukermedvirkning. Foto Thomas Barstad Eckhoff

behovet for utvikling av fastlegeordningen, flere sykehjemsleger, bedre pasientjournaler, til færre glavalag og bedre arbeidsvilkår i sykehus.

– Fastlegeordningen er en velfungerende ordning som vi ønsker å bygge videre på, forsikret statsråden fra talerstolen.

– Jeg vil sørge for god legedekning i sykehjemmene. Jeg skal være en «vaktbikkje» i det videre arbeidet med å få på plass faste stillinger for leger i spesialisering i sykehus.

Dette var bare noe av det helseministeren meddelte landsstyret under den lange debatten.

Helse må prioriteres høyere

Gjessing viste til at Høie på vei inn i regjering lovet 12 milliarder kroner mer til sykehusene over en fireårsperiode, men at han på dagen for statsbudsjettet i fjor innrømmet å ligge 700 millioner etter per år, til sammen 1,4 milliarder.

– Dette påvirker helsetjenesten pasientene møter hver eneste dag. Derfor ser vi ingen annen mulighet enn å opprettholde vårt krav om en egen investeringspakke over statsbudsjettet for å bli kvitt noe av etterlepet, slik at flere helt nødvendige byggeprosjekter kan startes parallelt og pasienttilbudet skjermes. Sparekniven er kommet for tett på strupen når regningen må deles med pasientene, påpekte hun.

Politikerne tar nødvendige grep når de mener det er viktig nok, for eksempel når det kommer til Norges infrastruktur.

«Jeg vil sørge for god legedekning i sykehjemmene»

– I 2013 sa et samlet storting seg enig i å bruke 150 milliarder på en opprustet og fergefri europavei mellom Kristiansand og Trondheim innen 2033. Legeforeningen etterlyser den samme tverrpolitiske handlekraften for helsesektoren. Start med å prioritere helse like høyt som samferdsel. Skap det nødvendige handlingsrommet. Først da er det mulig å gjøre retorikk om til realitet – og nå visjonen om «Pasientens helsetjeneste», sa Hege Gjessing.

Knut Braaten
knut.braaten@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling

Derfor er jeg lege...

Bare litt lege

Jeg ville nok heller ha blitt indianer. Med årene har jeg blitt «litt lege» i stedet for «bare lege» og balanserer livet bedre opp mot drømmen om å leve et liv litt nærmere naturen. Da jeg var i tenårene skjønte jeg nok ikke hva jeg helst ville. Det ble medisinstudiet i bratte og flotte Bergen, og ikke naturforvaltning på flate Ås.

Nå jobber jeg tre dager i uken på korttidsavdeling på sykehjem. Der har vi også samhandlingsreformens kommunale øyeblikkelig hjelp-plasser, og der passer jeg bra, jeg som spesialiserte meg i geriatri med forkjærlighet for eldre med akutt funksjonssvikt. I det tverrfaglige teamet fant vi årsaker og ga behandling til eldre med forvirring og fall. De mest spennende pasientene var de som ble funnet på gulvet der man verken hadde dekkende bakgrunnsinformasjon eller en pasient som kunne redegjøre for sykehistorie og symptomer. Arbeidet var spennende detektivarbeid.

Kjærligheten brakte meg ut på landet. Da ble det mere natur. Mere himmel. Mindre asfalt. Det ble for langt å pendle med elbil til sykehus, så jeg begynte heller å sykle elektrisk sykkel til sykehjemmet i nabokommunen. De dagene jeg ikke er der er jeg litt sauebonde og ganske mye fosterfar. Det er også utfordrende på mange måter. Vi har akkurat vært gjennom vår andre sesong med lamming og har akkurat hatt bruk for legerfaring. Vi har brakt ett lam tilbake til livet ved sondeforing. Sonden kunne nok vært kjøpt på Felleskjøpet, men et urinveiskateter og en 50 ml sprøyte gjorde susen.

Det er like fantastisk å se livet, refleksene og mekanismene i naturen som i menneskekroppen.

Knut Erling Moksnes
Sykehjemslege, Lunner

Se videointervju her:
legeforeningen.no/derfor